

Mats Johansson

Mats Johansson dog den 3 augusti i år. Han var född 1943 och var därför endast 68 år vid sin bortgång. Mats är en av de största uppfinnarna i våran bransch.

Men han började sin bana i Värmland med att bygga upp ett större entreprenadföretag med grävmaskiner. När det var en av Värmlands största, sålde han det och ägnade sina krafter åt att bygga en egen villa. När han fick reda på att kommunen hade problem med sitt renhållningsbolag tog han över det i privat regi och drev upp det till lönsamhet för att sedan avyttra det.

1981 var han över i Canada och kom i kontakt med en katastrofsåg där matningen av klingan satt i ytterkant av klingan. Han tog kontakt med Bror Österman när han kom hem för att se om det gick att använda den i håltagningsbranschen. Bror och Mats experimenterade med klingor och segment till den såg han hade med sig från Canada. Då de behövde någon som provade deras resultat i verkligheten kom jag in i bilden. Vi provade sågen i lättbetong och tegel i början då kylningen av klingorna var ett av de stora problemen. När vi senare körde klingorna och sågen i betong sprack bladen. Men Mats och Bror trodde på iden och att det fanns en framtid för sågen. Så Mats köpte loss patenten och fortsatte utveckla den och klingan. Vilket han även tog patent på. Året efter hade jag starthäst på V65 i Karlstad och då fick jag äran att hämta gjutformen till MJ-sågen, som den döptes till, och då gick den i serieproduktion.

Några år senare köpte Electrolux patenten av Mats och döpte den till Ringsågen och lät den ingå i Partners sortiment. Sågen blev en framgång vilket gjorde att behovet av klingor blev stort och det var anledningen till att Electrolux köpte Dimas. Det ena gav det andra men man kan lugnt påstå att Mats är den indirekta anledningen till att Husqvarna i dag är en av värden största leverantörerna inom håltagningen. Ganska omgående efter försäljningen av MJ-sågen köpte han Karlstad Diamant som var en liten leverantör av diamantverktyg. Mats döpte om bolaget till Diaglobe. Mats har alltid haft förmågan att binda till sig duktiga medarbetare, varför Diaglob växte till en av Sveriges största leverantörer av diamantverktyg. 1997 köpte Tyrolit företaget och tog över personal och lokaler för att få en större andel av den svenska marknaden.

Vi var väl många som trodde att Mats nu skulle ta det lite lugnare och att hans kontakt med branschen bara skulle ske på mässor. Men varje gång jag träffade Mats i Göteborg fick jag följa med till en verkstad som han hyrde in sig i och han presenterade den ena galna iden efter den andra. En gång jag var nere så han att nu hade han något stort på gång en såg med småklingor som kunde såga 25 cm. Men den ville han inte visa förrän den var klar och patenten var godkänd. Jag såg den senare i Zürich april 2005 där den presenterades på deras håltagningskola. Det var två klingor som satt utvändigt om en arm och därigenom kunde komma långt in om man bröt mellan biten. Electrolux köpte uppfinningen för produktion och lanserades i Partners namn. Samarbetet med Electrolux, nuvarande Husqvarna, fortsatte och den sista stora uppfinningen är dammupptagaren till Husqvarnas handsåg K3000vac som nu har lanserats i höst. Ytterligare en uppfinning som kullkastar alla tidigare handhavande och gör behovet av att ha vatten som binder dammet onödigt.

Mats liv kantades av hjärtproblem. Hans första hjärtinfarkt inträffade redan 1989 då han var 46 år gammal. Han hade ytterligare ett flertal under årens lopp och även en del operationer. Läkarna varnade honom för att om han inte tog det lugnt skulle det sluta med en förtidig död. Mats svar var om jag inte får leva mitt liv varför ska jag då leva. Mats älskade att skapa och förverkliga sina idéer. Var det inte en uppfinning som var på gång var det ett husbygge. Det som allt annat skulle ske med gediget arbete och ingen långbänk. Jag minns när dottern för åtta år sen köpte villa i Åkersberga. Då tog han med en snickare och byggde om huset på tre veckor. De körde från sju på morgonen till minst tio på kvällen. Jag tror inte det vore något som läkaren rekommenderar någon med svagt hjärta. Han byggde eller byggde om egna fastigheter under dom sista åren och jag tror inte han var den som tog det lugnt.

Mats var nog som många entreprenörer som hela tiden hittar nya trappor ett besegra. Ett trappsteg i taget utan att stanna upp och vila. När man hör de säga att de ska ta det lugnare brukar det betyda att de ska minska arbetstiden till vad normala människor jobbar. Forskarna kommer säkert att hitta en bokstav i alfabetet för den typ av människor som Mats representerade.

Branshen kan glädjas åt de uppfinningar som han tillfört oss. Det är få människor som har idéer och som orkar påbörja och slutföra dem. Från ide till produkt, genom patent, tillverkning och lansering. De som inte försökt vet inte vilket enormt arbete och tålmod som ligger bakom. Mats var en som levde för sina idéer, förverkligade dem och såg oss entreprenörer använda dem. Vi behöver kreativa människor som gör att utvecklingen går framåt. Mats var en av dem i varan bransch.

Peter Hynell på Hynell Patentjänst skrev i ett brev till familjen efter Mats död: "Mats död är inte bara en förlust av en fantastisk medmänniska utan också en förlust av en fantastisk kreatör. Mats var en person med ovanligt många kompetenser och kvalitéer. Hans obändiga vilja, hans intellektuella skärpa, hans klokhet, hans målmedvetenhet och hans energi gjorde honom till en av de mest framgångsrika uppfinnare jag lärt känna. I mina ögon är hans bedrifter som uppfinnare i en klass för sig, eftersom han inte bara besatt förmågan att uppfinna utan även, förmågan att utveckla en uppfinning till en brukbar, kommersiell produkt, samt klokheten att kunna finna och samverka med rätt parter."

Håkan Larsson uttryckte i sitt tal efterbegravningen hur mycket Mats och hans uppfinningar betytt för Husqvarnas utveckling. Stora ord från proffs vilka bara förstärker vårt intryck av Mats.

Det är med stor saknad som jag fick budet om Mats frånfälle. Mina tankar går till hans barn och anhöriga som mist honom. Jag har nu haft tre vänner som betytt mycket för branschen på sitt sätt: Mats, Bror och Kjell som lämnat jordelivet.

Det de haft gemensamt är att de haft kvar sin nyfikenhet. Fortfarande varit aktiva på sitt sätt. Men helt plötsligt har någon stängt av strömbrytaren. Det är hårt men jag tror att på det sätt de levde genom att hela tiden vara aktiv, följt med vad som hänt. Så är det nog så här dom själva ville sluta. Tänk den hemska tanke om deras livsveke brunnit upp och att någon förlängt den med något halvfabrikat. Det hade inte varit värdigt dem.

Tack Mats vad du åstadkommit.

Tack för alla långa samtal genom åren.

Tack för din ödmjukhet som gjorde dig alltid omtyckt.

Tack för allt du tillfört oss.

En hel bransch saknar dig.